

کارکرد حجاب بر کنترل ناهنجاری های جنسی در جامعه

اکرم عزیزی دیمان‌دول^۷

چکیده

حجاب و پوشش امر مهمی است که پتانسیل تعدیل و کاهش التهابات جنسی را داراست. با تایید کارکرد حجاب در کنترل ناهنجاری های جنسی در جامعه می توان فرد و جامعه را، از انحرافات، تزلزل، سقوط، سستی، فروپاشی شخصیت، هویت و ابتدال جنسی نجات داد که این امر مستلزم هویت بخشی و بازیابی شخصیت زن، ارزش بخشی و ایجاد امنیت برای زنان است و نتایج جسمی و روانی مثبتی بر فرد و جامعه دارد. چرا که از جمله اهداف متعالی دین مبین اسلام از حجاب و پوشش خویشتن داری و عفت در رفتار جنسی، رشد و تکامل فضائل اخلاقی و انسانی است. اهدافی که رابطه ی مستقیم با پوشش زنان به عنوان نیمی از نیروهای فعال حاضر در جامعه دارد. نتیجه به دست آمده از این مقاله که به روش تحلیلی - توصیفی گردآوری شده ناظر به این مطلب است که حجاب و پوشش از عوامل استحکام بنیان مقدس خانواده، احترام، عزتمندی، استواری و پویایی جامعه، تمایل جوانان به ازدواج، سلامت نسل، تنظیم شهوت جنسی و... می باشد.

کلید واژگان: حجاب، ناهنجاری های جنسی، جامعه، خانواده.

^۷ دانش پژوه سطح ۲ حوزه علمیه خواران.

مقدمه

یکی از کارکردهای حجاب رفع آسیب های اخلاقی در جامعه است آسیب هایی که در قالب ناهنجاری ها، ابتدال و انحرافات جنسی جامعه را با مشکلاتی روبه رو می کند. از زمانی که دیدگاه افراطی اغلب جوامع نسبت به حجاب و آزاد گذاشتن زن و بروز جذابیت های جنسی با هدف کاهش امیال شهوانی مردان نتوانسته معزل ناهنجاری و خشونت جنسی را کاهش دهد کارکرد حجاب بیش از پیش خود را نشان داد موضوعی که با خلقت انسان عجین شده، و در جهت عفت و پاکی و سلامت روان زن و جامعه بوده است. تا با الهام از احکام دینی و الهی پوشش بتواند هدف واقعی خود را تامین کند به همین دلیل پوشش و حجاب جزء ضرورت های زندگی فردی و اجتماعی محسوب می شود زیرا اصل آن همانند حصار و سنگری است که نه فقط زنان بلکه کل جامعه را از خطر سرکشی امیال جنسی و غرایز شهوانی در امان نگه میدارد. از این رو در منابعی از جمله پیشگیری از جرائم جنسی نوشته اکبر عزیزی، عطر عفاف نوشته ی ناهید طیبی، راز حجاب نوشته ی مسعود صفی یاری و..... به صورت مختصر به این نکته اشاره شده است و همین انگیزه ای شد برای ارائه ای این تحقیق از زاویه ای تازه به حجاب و ناهنجاری های جنسی به همین خاطر هدف اصلی این تحقیق هم کارکرد حجاب بر کنترل ناهنجاری های جنسی در جامعه می باشد.

مفهوم شناسی

یکی از گام های موثر در ارائه تحقیق می باشد زمانی که معنی لغوی و اصطلاحی واژه ها را در کنار هم بگذاریم به رابطه و میزان تاثیر و تاثر مفاهیم و متغیر ها بیشتر پی خواهیم برد در این تحقیق هم ابتدا به مفهوم شناسی واژه های کلیدی خواهیم پرداخت.

۱-۲-۱- حجاب

برای معنای حجاب، معانی مختلفی در کتب لغت آورده شده است. مثلاً برای معنی آن گفته شده که حجاب به معنی پرده، ستر، روبند، برقع (محمد، معین، فرهنگ فارسی معین، ۱۳۸۷، ص ۴۱۰)، پوشش، پرده، حایل، حاجز، مانع (عبدالنبی، قیم، فرهنگ معاصر عربی-فارسی، ۱۳۹۰، ص ۳۷۶)، پرده، هر آنچه بین دو چیز قرار گیرد (ترجمه المنجد، مترجم مصطفی رحیمی نیا، ۱۳۹۳، ص ۲۲۵)، روگیری ستر و عفاف (مصطفی، حسینی دشتی، معارف و معاریف (دایره المعارف جامع اسلامی)، ۱۳۹۳، ص ۲۱۵۴).

هر چند در معانی مختلف یاد شده تفاوت هایی وجود دارد اما نتیجه‌ی نهایی آنها یکی است. اما حجاب در اصطلاح شرعی به معنای پوشانیدن تمام بدن به جز صورت و دست‌ها تا میچ توسط زنان می‌باشد (مسعود، صفی یاری، راز حجاب، ۱۳۸۹، ص ۱۵). گاهی نیز گفته می‌شود که اصل حجاب پوششی است که بین بیننده و شخص که دیده می‌شود، حایل می‌شود (ناهید، طیبی، عطر عفاف (نگرشی نو بر عفاف و حجاب)، ۱۳۹۰، ص ۲۰).

وقتی در اصطلاح دین گفته می‌شود مرد یا مخصوصاً زن باید حجاب را رعایت کنند، مراد این است که حدی از بدن را که دین دستور داده است بپوشانند. به گونه‌ای که مانع دید ناظر ارائه و زیبایی‌های جنسی شود (حمید کریمی، زن و مرد - تشابه، تساوی یا تناسب؟، ۱۳۹۱، ص ۲۸۰). زیرا در شرع پوشیده بودن زن از دید نامحرم از دستورات آید شرع مقدس اسلام و از ضروریات و بدیهیات دین است و این قانون چون دیگر قوانین الهی مبنی بر حکمت و فلسفه‌ای است که خود قانون گذار به اسرار آن آگاه است ولی در حدی که برای بشر هم قابل درک باشد. مردم را از مصالح احکام آگاه می‌کنند تا علاوه بر انگیزه عبودیت انگیزه تشخیص هویت نیز آن‌ها را در عمل به احکام یاری کند (مصطفی، حسینی دشتی، همان، ص ۲۱۵۴).

۱-۲-۲ ناهنجاری جنسی

برای معنی واژه ی ناهنجارهای جنسی به طور جداگانه در کتب لغت معانی گفته شده از جمله برای معنی لغوی ناهنجاری گفته شده است. برخلاف قاعده بودن، بی قاعدگی، نامعقولی، ناپسندی (محمد، معین، همان، ص ۱۱۲۶)، بیراه، برخلاف طریقه و آیین معین. (مصطفی، حسینی دشتی، همان، ج ۸، ص ۵۵۲۶).

برای معنی لغوی جنسی نیز چنین گفته شده اتصال جنسی، نشاط جنسی، فعالیت جنسی (عبدالنبی، قیم، همان، ص ۳۷۶)، اعمال جنسی و آنچه که به مربوط امور شهوانی (محمد، معین، همان، ص ۳۷۱). برای ترکیب این دو واژه در کنار هم در اصطلاح معانی مختلفی گفته شده است از جمله:

ناهنجاری جنسی به شیوه های رفتاری گفته می شود که با ارزش های یک گروه یا جامعه همخوان نباشد و یا در این تعریف از دیدگاه روان پزشکان درباره ی ناهنجاری جنسی گفته شده: ناهنجاری جنسی عبارت است از اعمال غیر عادی، و نا به هنجاری که منحرفان جنسی برای ارضای خاطر جنسی خود مرتکب می شوند (اکبر، عزیزی، پیشگیری از جرائم جنسی، ۱۳۹۲، ص ۲۶). یا در این تعریف که منحرف جنسی را شخصی می داند که یا گرفتار اختلالات و ناراحتی های عصبی است یا تحت تأثیر بد آموزی های محیط قرار گرفته و بدون اینکه هدف توالد و تناسل داشته باشد به اعمالی دست می زند که یک نوع عمل جنسی به شمار می رود (مجید، شرقی شهری، تأثیر ازدواج موقت در کاهش جرائم جنسی، ۱۳۸۴، ص ۱۰۰).

۱-۲-۳ جامعه

در معنی جامعه گفته شده گروه، مردم یک شهر، یک کشور (محمد، معین، همان، ص ۳۵۸)، مونث جامع، اتحادیه انجمن (عبدالنبی، قیم، همان، ص ۳۵۲) و در معنی اصطلاحی آن گفته شده مجموعه هایی از افراد انسانی که با نظامات و سنن و آداب و قوانین

خاص به یکدیگر پیوند خورده و زندگی دسته جمعی دارند، جامعه را تشکیل می دهند (مرتضی، مطهری، کتاب جامعه و تاریخ، ۱۳۸۵، ص ۱۸-۱۹).

۱-۲-۴ خانواده

خانواده در لغت یعنی خاندان، اهل خانه، اهل البیت، دودمان (محمد، معین، همان، ص ۴۳۳)، تبار، اهل (مصطفی، حسینی دشتی، ج چهارم، ص ۲۴۳۰). با این حال تعریف ها درباره‌ی خانواده متفاوت است مثلاً در تعریفی از خانواده گفته شده که اصطلاح خانواده را می توان مجموع اسلاف، اخلاف، خویشان جانبی و والدین متعلق به یک دودمان و یا جمع زوجین یا فرزندان آنان که اولین سلول و واحد طبیعی-اجتماعی را تشکیل می دهند، به کار برد (اسماعیل، چراغی کوتیانی، خانواده، اسلام و فمینیسم، ۱۳۹۳، ص ۲۸). و یا این تعریف که در آن خانواده را گروه کوچکی می داند که از زن و شوهر و فرزند و یا فرزندان تشکیل می شود. عضو خانواده بودن یعنی در نوعی شبکه ی عاطفی سهیم شدن، به یک گروه اجتماعی تعلق داشتن (حمزه، گنجی، بهداشت روانی، ۱۳۸۵، ص ۱۴۱).

از نظر اسلام نهاد خانواده دارای جایگاه و قداست ویژه ای است که قابل مقایسه با هیچ نهاد دیگری نیست. در حدیثی از پیامبر اسلام (صلی الله علی یه و آله) آمده است که می فرمایند: «در اسلام هیچ بنایی ساخته نشده است که نزد خداوند محبوب تر و ارجمند تر از ازدواج باشد (محمد، محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ترجمه ی حمید رضا شیخی، ۱۳۷۹، ص ۸۱)» با این تعریف دیگر جای تردید نیست که خانواده نهاد پاکی است که حفظ و تحکیم آن از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

حاصل اینکه برای حفاظت از خود، خانواده و جامعه و نیز داشتن سلامت روانی باید ناهنجاری‌های جنسی در جامعه کنترل شود.

دیدگاه های متفاوتی از زن در جوامع دینی و غیر دینی وجود دارد در برخی از کشورها مسئله ی آزادی جنسی زنان مسئله ای عادی و عرفی است درست برخلاف جوامع دینی که آزادی جنسی و خارج از حدود شرعی را نه فقط برای زن بلکه برای مرد هم ناپسند

می داند. زیرا دین هویت و شخصیت و ارزش را تحت تاثیر جنسیت که زن باشد یا مرد نمی داند که در ادامه مطالب به این موضوع بیشتر پرداخته خواهد شد.

۱-۱- هویت بخشی و بازیابی شخصیت زن

هویت تصویری است که هر کس از خود دارد و با آن خود را از دیگران متمایز می سازد (محمد رضا، زیبایی نژاد، جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی، ۱۳۹۱، ص ۳۵).

هویت و شخصیت اصلی زن نیز همان موجودی است که کانون مهر و عاطفه محسوب می شود و با آرامش و مهربانی اش زندگی را به سلامت از دریای موج حوادث عبور می دهد (حامد، حس نینان، همان، ص ۴۳).

زن شایستگی آن را دارد که در سایه عبودیت و بندگی خالصانه و بدون توقع پاداش از ترس و عذاب الهی قرار گرفته و تجلی گاه کمال او و جانشین او در زمین باشد (محمد رضا، کوهی، آسیب شناسی شخصیت و محبوبیت زن، ۱۳۸۵، ص ۱۹). «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً» (بقره ۲)، آیه ۳۰.

حال اگر زن به کالایی تبدیل شود که موجبات عیش و نوش و شهوت رانی مردان هوس باز را فراهم کند، از هویت اصلی خویش دور افتاده و به کالایی بی بها تبدیل می شود که به بهای تنش باید فروخته شود.

زن در چنین صورتی است که شخصیت خود را از دست می دهد و فقط منتظر است که مردان از روی شهوت و امیال شیطانی خویش به او نگاهی کنند هویتی ندارد و هر لحظه در این اندیشه خواهد بود که خود را بیاراید تا در مذاق دیگران خوشایند باشد (حامد، حس نینان، همان، ص ۴۳-۴۴).

پس اگر کام او از این طریق فاسد و نامشروع شیرین شود لذتی زود گذر برایش به ارمغان می آورد و اگر نتواند از این طریق هم به خواسته اش برسد ضربات مهلک روحی و

روانی مثل افسردگی، احساس پوچی، طرد شدن از خانواده، احساس گناه و... خواهد خورد و شخصیتش در خطر نابودی و از بین رفتن کامل قرار می‌گیرد. چون هر چقدر فرد احساس خوشایند تری نسبت به خود داشته باشد روانی سالم و آرام خواهد داشت.

۱-۲- ارزش بخشی

انسان اعم از زن یا مرد موجودی با عظمتی است، گر چه در بعد جسمی از نطفه‌ی متعفن پدید آمده، اما در بعد روحی از نفخه‌ی الهی (وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي) (حجر ۱۵)، آیه ۲۹) و بر اساس کرامت ذاتی (وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ) اسرا (۱۷)، آیه ۷۰)) ناشی از استعدادهای بی‌نظیر و نیروهای بسیار عالی رشد و کمال آفریده شده (محمدرضا کوهی، همان، ص ۱۸). و نیز جایگاه والا حضرت زهرا علیه السلام به خوبی نشان می‌دهد که زن می‌تواند به بالاترین مرتبه انقطاع الی الله برسد. حجاب‌های ظلمانی و نورانی را در نوردد و به معدن عظمت الهی وصل گردد (جعفر، حق شناس، آس‌یب شناسی خانواده (مجموعه مقالات و گفت و گو)، ۱۳۸۸، ص ۸۲). این نکته در بردارنده این مهم است که اگر ارزش و کمال زن فقط به زیبایی ظاهری او باشد پس در روزگار پیری و فرتوتی دیگر نباید هیچ اجر و قربی داشته باشد در حالی که امروزه در جوامع شرقی دیده می‌شود که زنان هر چه پیرتر می‌شوند ارزش و جایگاه بالاترین می‌یابند، به همین دلیل ارزش واقعی زن کمالات روحی اوست.

در مقابل زنان در غرب اگر چند صباحی از طراوت و جوانیشان دور شوند، از یادها فراموش می‌شوند. وقتی که همه‌ی ارزش زن به طراوت، عریانی و خنده‌های جوانی او باشد بزرگترین تحقیر برای او محسوب می‌شود زیرا فقط برای کام جویی مردان هوس باز و عشق‌های هوس آلود آنان انرژی مصرف می‌کند و برای خودش ارزشی قائل نیست (حامد، حس‌ینیان، همان، ص ۴۵).

این زن به صورت دیگر شیطان در می‌آید و به صورت شیطان می‌رود و دیگر فاقد ارزش و جایگاه عظیم الهی است. زیرا زن هر اندازه متین تر و باوقارتر باشد و میان خود و

جنس مخالف حریم‌ها را رعایت کند و خود را در معرض نمایش و تماس با جنس مخالف نگذارد، بر ارزش و احترامش افزوده می‌شود (حمید، کریمی، همان، ص ۲۸۹).

۱-۳- ایجاد امنیت برای زنان

یکی از نعمت‌های بزرگ الهی، نعمت امنیت می‌باشد. در سایه امنیت است که فعالیت‌های روزمره، معاشرت‌ها و... شکل می‌گیرد و اگر امنیت نباشد آرامش هم وجود ندارد. از جمله امور مربوط به امنیت رعایت حجاب است. حتی اگر زن با حجاب از مراتب کمال و تقوا هم بی‌بهره باشد، باز هم حجاب ظاهری، در دفع بلا و امنیت او نقش موثری دارد، به این خاطر که وقتی زن خود را با پوشش و آرایش جالبی عرضه نمی‌کند، طمعی در دل‌های پلید و بیمار ایجاد نمی‌شود و بی‌جهت مورد استفاده دیگران قرار نمی‌گیرد (حامد، حس‌نیا، همان، ص ۶۱). زیرا با این عمل انسان به داشتن ایمان و عفاف شناخته می‌شود و از طمع دیگران محفوظ می‌ماند. چون حجاب دفاعی عاقلانه است و در حکم پیشگیری از خطر است (ماهنامه اطلاع‌رسانی، آموزشی و پژوهشی مبلغان، معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه، سال نوزدهم، ش ۲۲۸، خرداد و تیر ۹۷، ص ۸۰).

پس اگر حضور زنان و دختران در جامعه با وضعیت نامطلوب و غیرمعارف و زننده باشد، جوانان و مردان هرزه اجازه خواهد داد تا به حریم آنان دست درازی کنند و پای خود را فراتر از آزارهایی از قبیل چشم‌چرانی و متلک‌پرانی درازتر کنند و دست به اعمال خلاف عفت زده و برای فرار از رسوایی دست خود را به هر جنایت پلیدی، حتی کشتن زنان هم آلوده کنند (حمید، کریمی، همان، ص ۲۸۵).

در حالی که حجاب کامل، عفاف باطنی و فطری زن و عدم اختلاط او با مردان هم چون دژ محکم و سد پولادینی است که هرگز فرو نمی‌ریزد و ضامن کنترل غریزه‌ها و حافظ بهداشت و سلامت روانی، اخلاقی و غریزه افراد جامعه و در نهایت تامین امنیت اجتماعی زن است (محمد رضا، کوه‌ی، همان، ص ۱۵).

اجتماع محل حضور زنان و مردان می باشد و انسان بدون شک برای رفع نیاز هایش همواره با اجتماع و جامعه در حال ارتباط است و نمی تواند از آن به طور کلی دوری کند با این حال حضور با پوشش مناسب در اجتماع امری پسندیده است که آثار مطلوبی هم در پی دارد و در ادامه به نمونه هایی از آن خواهیم پرداخت.

۲-۲- رابطه حجاب زن با کاهش ناهنجاری های جنسی در جامعه

انحرافات (ناهنجاری های جنسی) از کهن ترین و باسابقه ترین انحرافات بشری می باشند و قدمت تاریخی این انحرافات با قدمت موجود زنده برابری می کند. زیرا جنسیت و روابط جنسی برای بقای موجودات زنده ای که باید از دو جنس مخالف باشند امری ضروری و حیاتی است. این اعمال غیرعادی و ناهنجاری های جنسی که برای ارضا جنسی صورت می گیرد (اکبر، عزیزی، همان، ص ۲۶). ابعاد گوناگونی دارد. از جمله خودارضایی، اغتشاش هویت جنسی، ارتباط جنسی با هم جنس، باروری غیرقانونی و غیرمشروع دختران، سو استفاده جنسی از افراد نابالغ، ارتباط جنسی با محارم و البته مهلک ترین آن ها اعتیاد جنسی است که افراد مبتلا به آن قادر به کنترل خویش نبوده و ادامه ی این رفتار در آنان به پرخاشگری خشونت جنسی و... منجر می شود (حسین، لطیف آبادی، روان شناسی رشد ۲ (نوجوانی، جوانی، بزرگسالی)، ۱۳۸۴، ص ۱۹۷-۱۹۸). رفتار ناسالمی که ریشه در عوامل مختلفی از جمله ضعف در خداشناسی، ضعف در خودشناسی و ضعف در شناخت حقایق امور دارد و عامل اصلی مشکلات عصبی، بهداشتی و ناامنی های اجتماعی می شود و آثار زیان بار روحی و جسمی اجتماعی فراوانی دارد که نخستین قربانیان این افزون طلبی ها هم خود آنان می باشند.

با این حال نوع برخورد با این انحرافات جنسی در جوامع مختلف متفاوت است. برای مثال در جوامع غربی، چون حجاب زن امری زشت و ناپسند و نامطلوب و حتی خلاف اخلاق و بی نظمی اجتماعی به شمار می آید حساسیت ها نسبت به این گونه ناهنجاری های

جنسی هم کمرنگ می شود (احمد حسین، شریفی، آیین زندگی و اخلاق کاربردی، ۱۳۸۶، ص ۱۶۹-۱۷۰). و زنا، لواط، عشوہ گری، قرار دادن عکس های شهوت انگیز، پوشیدن لباس های شهوت انگیز، ظاهر شدن بدون هیچ گونه لباسی در محل های خاص و... جز کارهای مجاز و عادی به شمار می رود. اما در دین اسلام برخورد با این گونه رفتارها و انحرافات به گونه ای دیگر است چون اسلام به دلیل جامعیت و کمال خود نمی تواند نسبت به انحرافات بی تفاوت باشد و شیوه ها و تکنیک های تربیتی گوناگونی برای پیشگیری از این انحرافات ترسیم کرده است که یکی از موثرترین تکنیک ها حجاب و مرز گذاری بین زن و مرد، دختر و پسر و آموزه های مربوط به آراستگی و خود آرایی و... می باشد (شهناز، یوسفی، بازشناسی تربیت جنسی با رویکرد اسلامی، ۱۳۸۹، ص ۷۴). که در ادامه مطلب به نمونه هایی از نقش حجاب با کنترل ناهنجاری های جنسی که جنبه ی مهمی در فرایند تربیت جنسی دارد، خواهیم پرداخت.

۲-۱- نقش حجاب در بالابردن اخلاق و انسانیت در جامعه

این حقیقت بر کسی پوشیده نیست که بروز ناهنجاری های جنسی در جامعه عامل سقوط اخلاق و انسانیت است چون شخصی که به رفتار های جنسی روی می آورد شخصیت انسانی و معنوی خود را از دست می دهد و احساس پستی و رذالت جای فضائل معنوی و اخلاقی را در آن می گرد زیرا این شخص دیگر خود را وابسته به امیال حیوانی می داند و هویت مطلوبی برای خویش نمی یابد (علی نقی، فقیهی، تربیت جنسی، مبانی اصول و روش ها از منظر قرآن و حدیث، ۱۳۹۱، ص ۴۲۴). همان گونه که حضرت علی علیه السلام در این باره فرمودند: «مَنْ أَطَاعَ نَفْسَهُ وَ قَتَلَهَا» (لطیف، راشدی، سعید، راشدی، غررالحکم و دررالکلم، ۱۳۹۰، ص ۷۲۷). (کسی که از نفسش فرمان برد، نفسش او را می کشد).

چنین شخصی - کسی که از نفسش فرمان می برد - تعارض درونی او را فرامی گیرد و وحدت و انسجام شخصیت در خود نمی یابد و عزت و ارزشمندی خود را نمی پذیرد و فضائل اخلاقی را فراموش می کند.

اما انسان برای اینکه فضائل اخلاقی و انسانی خود را فراموش نکند باید در برابر زیبایی های صوری خویشتن دار باشد و به آخرت و آنچه که در انتظار اوست توجه دائم داشته باشد (محمد رضا، کوهی، همان، ص ۷۱). با این حال علاقه جنسی از نظر اسلام با معنویت منافاتی ندارد و اسلام دوری از لذات جنسی را تجویز نمی کند فقط با دعوت انسان به برخی اموراز جمله ؛ حجاب، عفاف، منع زنا و... (۱۱۰ سوال پیرامون ازدواج و طلاق از استاد مطهری، ۱۳۹۰، ص ۱۴-۱۵). انسان را از پوچی نجات می دهد.

۲-۲-۲- رشد و تکامل فضایل انسانی

خداوند حکیم برای آفرینش انسان و نیز جهان هستی هدف والایی در نظر گرفته و آن تکامل و رسیدن به قله های کمال و درجات متعالی است بر این اساس هر فرد با قرار گرفتن در مسیر این هدف و با پرورش و تربیت بهینه استعدادها و جهت دادن به امکانات، خواسته ها و فعالیت هایش، درصدد دستیابی به این کمال است (علی نقی، فقیهی، همان، ص ۲۵). و یکی از مسیرها برای رسیدن به رشد و تکامل فضائل انسانی این است که انسان فریب خوشی ها و لذت های زودگذر دنیا و رفاه و آسایش ظاهری این جهان را نخورد (محمد رضا، کوهی، همان، ص ۴۲). و خواسته های نفسش را بر احکام دین ترجیح ندهد بلکه باید بین احکام دین و خواسته هایش به احکام دین عمل کند. زیرا چنین انتخابی به روحیه ی تفکر، رشد و عمل او حال و هوای دیگری می بخشد. بنابراین انتخاب پوشش و حجاب نه تنها زنان بلکه کل جامعه را در راستای تکامل و رشد قرار می دهد و به زیبایی های درونی او تجلی می بخشد (محمد رضا، اکبری، همان، ص ۹۸). زیرا جامعه ای که به اساسی ترین و نخستین نیاز انسانی خویش برای رشد و تکامل که همانا خداجویی است توجه نکند و حریم الهی را

در ارتباط با جنس مخالف نادیده بگیرد با گذشت زمان دچار انحطاط، سقوط اخلاق و انسانیت می شود (وندی، شلیت، نانسی، لی دموس، دختران به عفاف روی می آورند، ترجمه سمانه مدنی و پریسا پور علمداری، ۱۳۸۹، ص ۲۹۳).

۲-۲-۳- عزتمندی و احترام

کاملاً واضح است که برای برخورداری افراد جامعه از اخلاق و انسانیت احساس عزتمندی و احترام در فرد نیاز است. و احساس عزتمندی زمانی به افراد دست می دهد که بین خود و خدا، خدا را برگزیده باشند. پس وقتی زن تقوای جنسی را مراعات می کند و با پوشش خود را از دید نامحرمان می پوشاند وعده های الهی درباره ی او محقق می شود. زیرا اصولاً غلبه بر هواهای نفسانی و گذشت از لذت های حرام به انسان عزت، هیبت و وقار می بخشد. حجاب زن جهاد اکبر اوست از این رو پوشیدگی زن از بعد عرفانی برخوردار می باشد و او را شایسته احترام دیگران می سازد. زیرا زنان خودنما مطلوبیت جنسی دارند اما محبوبیت ارزشی ندارند (محمدرضا، اکبری، همان، ص ۱۰۱). زیرا حجاب از تباط مستقیم با حس ارزشمندی انسان دارد و به هر میزان که زن خود را ارزشمند ببیند، خود را در برابر نگاه و جلب نظر نامحرم قرار نمی دهد از آن جهت که برای خود احترام قائل است (ناهید، طیبی، همان، ص ۱۳۵).

۲-۲-۴- خویشن داری در برابر رفتار های جنسی

انسان نیازمند ارضای نیازهای درونی خود می باشد و بر اساس ساختار درونی اش نمی تواند آن را به کلی حذف کند و یا اینکه نهایت توان خود را برای ارضای آن بگذارد. چرا که برخی از نیازها قابل ارضای کامل نبوده و پیوسته بر دامنه ی خواهش آنها افزوده می شود (ریحانه، هاشمی، محمد حسن، هاشمی زاده، شیوه ی کنترل غریزه ی جنسی از نگاه اسلام، ۱۳۸۶، ص ۹۵). بر این اساس در اسلام انسان به سوی تعدیل این غریزه و خویشن داری در برابر خواهش های نفسانی به واسطه ی چشم پوشیدن از نامحرم، تضعیف غریزه ی

جنسی به سیله ی روزه گرفتن، در اختیار گرفتن اندیشه و قدرت خیال سفارش شده است چون اسلام می خواهد محیط و شرایطی ایجاد کند که اساسا این میل و غریزه بی جا تحریک نشود و با رعایت حجاب کامل و پرهیز از پوشیدن لباس های زننده و بدن نما دائما آن ها را به عفت و پاکدامنی در برابر میل جنسی دعوت می کند (اکبر، عزیزی، همان، ص ۱۰۱). و این فضیلت را یکی از بزرگترین و مهمترین فضائل و زیبایی های اخلاقی می داند که باعث بهره مندی از موهبت های ویژه ی الهی می شود زیرا به تعبیر حضرت علی علیه السلام عفت راس هر خیری است (احمد حسین، شریفی، همان، ص ۱۷۹).

تا این جا برخی از آثار حجاب در بالا بردن اخلاق و انسانیت در جامعه گفته شده، امری که کمک شایانی به جلوگیری از افزایش ناهنجاری های جنسی در جامعه می کند. زیرا هر چقدر فرد خود را ارزشمند بداند، روح خود را به خباثت ها و رذایل اخلاقی که یکی از بارزترین نمونه های آن ناهنجاری های جنسی است آلوده نمی کند و همواره در تلاش است که فضایل اخلاقی و انسانی در خود را تقویت کند با این حال حجاب کارکردهای دیگری هم دارد که در ادامه به آن پرداخته خواهد شد.

۲-۲-۵ تنظیم شهوت جنسی

همان گونه که کم توجهی به نیازهای جسمی و بدنی، سلامت بدن را در معرض خطر قرار می دهد، بی اعتنایی به خواسته های روحی و قوانین مربوط به روان هم سلامت روح را مختل کرده و حیات معنوی را در معرض خطر قرار می دهد. حال آنکه تمام دستورات حیات بخش اسلام در راستای تامین درست نیازها و خواسته های روحی و جسمی است (محمدرضا، کوهی، همان، ص ۱۵۰). و از جمله این نیازها تامین میل جنسی از طریق مشروع (ازدواج) و محدود کردن تمایلات جنسی به محیط خانوادگی و شرعی است. راسل می گوید: در قدیم جوانی اگر قوزک پای پیرزنی را می دید تحریک می شد، اما امروزه هیچ.

غریزه ی جنسی میلی است که خداوند بنا به حکمتی آن را در ما به ودیعه نهاده است، اما اگر قرار باشد آستانه حساسیت این غریزه را بسیار بالا ببریم، روند طبیعی زندگی را با مشکل مواجه کرده ایم. برای اثبات این گفته ها کافی است تنها به بیشترین تبلیغی که ویتترین داروخانه ها و در و دیوار شهر را پر کرده نگاهی بیاندازیم که همه از افزایش میل جنسی حکایت دارد (حامد، حسینیان، همان، ص ۵۲). بد نیست بدانیم آنچه این میل طبیعی و خدایی را به مخاطره انداخته حضور زنان بی حجاب در جامعه است که سبب کامیابی های نامحدود و کاذب می شوند. زیرا حجاب زن، کامیابی مشروع را در پی دارد و باعث سلامت جامعه و بهداشت روانی و اجتماعی در سطح جامعه شود.

۶-۲-۲ تحکیم بنیان خانواده- سلامت نسل

خانواده در اسلام یعنی محل سکونت دو انسان، محل آرامش روانی دو انسان، محل انس دو انسان با یکدیگر، محل تکامل یک نفر به وسیله ی یک نفر دیگر، آنجایی که انسان در آن صفا می یابد، راحتی روان می یابد (محسن، کربلایی نظر، جمعی از محققین، همان، ص ۱۶۴). و نهاد خانواده نخستین مکانی است که فرد در آن رشد می کند و می آموزد که در محیط های مختلف چگونه رفتار کند (جوادی، خدادادی، سجادی، امینی منش، اصغر، عبدالحی، خانواده و بزهکاری نوجوانان (پیشگیری و درمان)، ۱۳۹۶، ص ۵۵). و در پرتو خانواده است که عواطف و غرایز مرد و زن در کنار هم ارضا می شود و آرامش آن دو تامین می گردد و مکمل یکدیگر بوده (محمد رضا کوهی، همان، ص ۱۰۵). از این رو تمام همت دین در مسئله خانواده آن است که در روابط زناشویی پیوسته نشاط برقرار باشد (جعفر، حق شناس، آسب شناسی خانواده (مجموعه مقالات و گفت و گو)، همان، ص ۹۷). و از این جهت در آیات قرآن به حفظ و نگهداری خانواده تاکید شده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا» (تحریم، ۶۶)، آیه ۶ «ای کسانی که ایمان آورده اید: خود و خانواده تان را از آتش جهنم نگهدارید».

این همه تاکید بر حفظ و استحکام و نگهداری خانواده به این خاطر است که استحکام خانواده حافظ استحکام جامعه است. جامعه پر از تنش های جنسی و برخورد با یکدیگر است. قطعاً برای نگهداری جامعه حد و مرزهایی تعیین شده که از جمله آن ها، رعایت حجاب و پوشش مناسب و عدم اختلاط زن و مرد است و مهمترین دستاورد آن؛ تحکیم خانواده، حفظ حریم، تمایل جوانان به ازدواج و سلامت و مشروعیت نسل های آینده است.

۲-۲-۷ حجاب مانع شیوع ناهنجاری های جنسی

ناهنجاری های جنسی با اینکه ریشه ها، زمینه ها، عوامل و انگیزش اجتماعی دارند. اما اراده ی فرد، سازنده و جهت دنده اصلی آن به حساب می آید چرا که خواستگاه ذهنی انحرافات، اراده فرد است اما عرصه ی تحقق این انحرافات جامعه می باشد (ابراهیم، شفیع سروستانی، نظام اسلامی و مسئله روسپی گری، ۱۳۸۵، ص ۲۲۰). از این روست که تحقق و شیوع این ناهنجاری ها برای جوامع به عنوان خطری جدی تلقی می شود و علاوه بر دامن زدن به مسائل جنسی، فضائل و ارزش های اخلاقی را به حاشیه برده و شیرازه جامعه را از هم می پاشند (محمد رضا، کوهی، همان، ص ۱۷۲).

به این خاطر که شیوع انحرافات جنسی ابعاد مختلفی دارد و فقط به یک نوع رابطه محدود نمی شود برای نمونه خودارضایی یک نمونه از ناهنجاری جنسی می باشد. عمل نکبت باری که جوانان و نوجوانان در اثر فشار غریزه ی جنسی حاصل از تحریکات جنسی زنان به آن روی می آورند (محمد رضا، کوهی، همان، ص ۱۷۳). یا نمونه های دیگر که بیشتر آنان در اثر هیجان جنسی و عدم کنترل آن صورت می گیرد و بدون شک یکی از محرک های قوی، نگاه کردن به جنس مخالف است که پوشش و حجاب مطلوبی ندارد. این در حالی است که قرآن کریم یکی از موثرترین راهکارها برای جلوگیری از تحریک جنسی و

پاکدامنی را پوشش می‌داند و در آیاتی از قرآن کریم به آن اشاره کرده است. «...وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ...» (نور (۲۴)، آیه ۳۰)

و با پوشش و حجاب دیگر آلودگی فکری در جامعه سرایت نمی‌کند و اگر پوشش
به شکلی مناسب از سوی بانوان صورت پذیرد و زنان به خودنمایی و تحریک احساسات
نپردازند، دیگر زمینه برای چشم‌چرانی، تحریکات و ناهنجاری‌های جنسی فراهم نمی
شود (حسین، مهدی زاده، تاثیر پوشش اسلامی در مهار غریزه ی جنسی، ۱۳۸۳، ص ۴۶).
زیرا محرک‌های دیداری جز محرک‌های غریزه ی جنسی محسوب می‌شوند که فرد را
بیش از نیاز طبیعی اش به دنبال رفتارهای جنسی می‌کشاند.

نتیجه گیری

حجاب و پوشش ساتر و حایلی است که از یک سو سبب پوشش می‌شود و از سوی
دیگر مانعی است در برابر نگاه‌های دیگران و رعایت آن در مرتبه ی نخست مانع آشکار
شدن اندام‌های جنسی زن و مرد می‌شود و همچنین سبب تحکیم بنیان خانواده، هویت و
ارزش بخشی به زن، رشد و تکامل فضائل انسانی، تنظیم شهوت جنسی و ... و در نتیجه از
تحركات جنسی نسبت به جنس مخالف می‌کاهد و حتی یکی از مهم‌ترین فلسفه‌های
حجاب و پوشش هم کاهش التهابات جنسی در جامعه می‌باشد. زیرا این امر سلامت روانی
فرد و جامعه را ضمانت می‌کند و به دنبال حجاب کامل زنان است که کنترل قوه ی شهوت
و امیال حیوانی هم ممکن می‌شود تا بهره بردن زن و مرد از یکدیگر به خانواده محدود شود
و دامنه ی فعالیت جنسی به عرصه ی اجتماع کشیده نشود چرا که اجتماع عرصه ی کار،
فعالیت، تلاش، تحصیل و... است. و در این صورت است که همه می‌توانند در صحنه‌های
اجتماعی حاضر شوند بدون اینکه خطری از ناحیه منحرفان جنسی سعادت، پاکدامنی و
آرامش روانی آنان را تهدید کند.

فهرست منابع

* قرآن

- ۱- آمدی، عبدالواحد، غررالحکم و دررالکلم، مجموعه انصاری، ج ۲۷۵، چاپ دهم، قم، انتشارات امام عصر، ۱۳۹۵.
- ۲- اکبری، محمدرضا، تحلیلی نو و عملی از حجاب در عصر حاضر، نوبت چهارم، اصفهان، پیام عترت، ۱۳۷۷.
- ۳- چراغی کوتیانی، اسماعیل، خانواده، اسلام و فمینیسم، چاپ دوم، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام (ره) ۱۳۹۳.
- ۴- حسینی دشتی، مصطفی، معارف و معاریف (دایره المعارف جامع اسلامی)، ج ۳، چاپ اول، تهران، نشر سپید موی اندیشه، ۱۳۹۳.
- ۵- حسینیان، حامد، صدفی برای مروارید (بررسی کارکرد های حجاب)، قم، بوستان کتاب، چاپ اول، ۱۳۹۰.
- ۶- حق شناس، جعفر، آسیب شناسی خانواده (مجموعه مقالات و گفت و گو)، تهران، مرکز امور زنان و خانواده، ۱۳۸۸.
- ۷- خدادادی، جواد، سجاده، امینی منش، اصغر، عبدالمهی، خانواده و بزهکاری نوجوانان (پیشگیری و درمان)، قم، نشر هاجر، ۱۳۹۶.
- ۸- راشدی، لطیف، سعید، راشدی، غررالحکم و دررالکلم، پیام علمدار، چاپ سوم، تک جلدی، ۱۳۹۰.
- ۹- رحیمی نیا، مصطفی، ترجمه المنجد، ج اول، چاپ چهارم، تهران، نشر صبا، ۱۳۹۳.
- ۱۰- زیبایی نژاد، محمدرضا، جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی، قم، نشر هاجر، ۱۳۹۱.
- ۱۱- شرقی شهری، مجید، تاثیر ازدواج موقت در کاهش جرائم جنسی، مشهد، خیزران، ۱۳۸۴.

- ۱۲- شریفی، احمد حسین، آیین زندگی و اخلاق کاربردی، ویراست دوم، چاپ هفدهم، قم، نشر معارف، ۱۳۸۶.
- ۱۳- شفیعی سروستانی، ابراهیم، نظام اسلامی و مسئله روسپی‌گری، قم، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، ۱۳۸۵.
- ۱۴- شلیت، وندی، لی دموس، نانسی، دختران به عفاف روی می آورند، ترجمه سمانه مدنی و پریسا پور علمداری، چاپ سوم، قم، نشر معارف، ۱۳۸۹.
- ۱۵- صفی یاری، مسعود، راز حجاب، چاپ پنجم، تهران، نورالسجاد، ۱۳۸۹.
- ۱۶- طاهری، حبیب‌الله، سیری در مسائل خانواده، چاپ دوم، تهران، امیر کبیر، ۱۳۸۴.
- ۱۷- طیبی، ناهید، عطر عفاف (نگرشی نو بر عفاف و حجاب)، چاپ هفتم، قم، جامعه الزهرا، ۱۳۹۰.
- ۱۸- کربلایی نظر، محسن، جمعی از محققین، زن و بازیابی هویت حقیقی گزیده بیانات حضرت آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای، چاپ نهم، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲.
- ۱۹- کریمی، حمید، زن و مرد - تشابه، تساوی یا تناسب؟، چاپ اول، قم، نشر هاجر، ۱۳۹۱.
- ۲۰- کوهی، محمدرضا، آسیب‌شناسی شخصیت و محبوبیت زن، چاپ چهارم، قم، اتقان، ۱۳۸۵.
- ۲۱- گروه تحقیق و تألیف ولیعصر، ۱۱۰ سوال پیرامون ازدواج و طلاق از استاد مطهری، چاپ چهارم، قم، اندیشه ماندگار، ۱۳۹۰.
- ۲۲- گنجی، حمزه، بهداشت روانی، تهران، چاپ هفتم، ارسباران، ۱۳۸۵.
- ۲۳- عزیزی، اکبر، پیشگیری از جرائم جنسی، ج اول، تهران، نشر خرسندی، ۱۳۹۲.
- ۲۴- فقیهی، علی نقی، تربیت جنسی، مبانی اصول و روش‌ها از منظر قرآن و حدیث، چاپ پنجم، قم، دار الحدیث، ۱۳۹۱.

- ۲۵- قیم، عبدالنبی، فرهنگ معاصر عربی-فارسی، ۱ ج، چاپ دهم، تهران، نشر فرهنگ معاصر، ۱۳۹۰.
- ۲۶- لطیف آبادی، حسین، روان شناسی رشد ۲ (نوجوانی، جوانی، بزرگسالی)، چاپ هفتم، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۴.
- ۲۷- لطیفی، احمدحسین، آیین زندگی و اخلاق کاربردی، چاپ هفدهم، ویراست دوم، قم، نشر معارف، ۱۳۸۶.
- ۲۸- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه ی حمید رضا شیخی، ج ۵، چاپ دوم، قم، دارالحدیث، ۱۳۷۹.
- ۲۹- مطهری، مرتضی، کتاب جامعه و تاریخ، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۵.
- ۳۰- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، ۱ ج، چاپ دوم، تهران، نشر نونهای نویدان، ۱۳۸۷.
- ۳۱- مهدی زاده، حسین، تاثیر پوشش اسلامی در مهار غریزه ی جنسی، چاپ اول، قم، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۳.
- ۳۲- یوسفی، شهناز، بازشناسی تربیت جنسی با رویکرد اسلامی، چاپ اول، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام، ۱۳۸۹.
- ۳۳- هاشمی، ریحانه، محمد حسن، هاشمی زاده، شیوه ی کنترل غریزه ی جنسی از نگاه اسلام، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۶.